אלא גזל הגר דקאמר (ג) היכי משכחת לה. ס"ק דס"מ למפרך בתחילת סוגיין כי קאמר ר' יוסי הגלילי לא שנא לנפשיה ולא שנא לתחריני מלי מחיל אלא משום דהוו ליה פירכי אחריני לא מצי למפרך: **קטן אי אתה צריך לחזור עליו.** וס"ת גזל גר קטן היכי משכחת לה והא אין זכיה לקטן כדלמריגן בפ"ק דכ"מ (דף יב.) דגזל קטן מדבריהם ולא מדאורייתא וביאושה ליכא למימר דגר אין יורש ליה דבר תורה (ו) וי"ל דדוקא מליאה לתין דעת אחרת מקנה אותו לא הוה אלא מדבריהם אבל כשדעת אחרת מקנה אותו קני מדאורייתא ובקטן שנתגייר עם אביו מיירי דלכ"ע מטבילין אותו אבל אלא אביו פוגעת היא בפרק קמא דכתובות (דף יא.) אם מטבילים אותו על דעת בית דין:

[נ"ע תוס' סנהדרין שם: ד"ה קטן] **לכהן שבאותו משמר.** אין נראה לפרש דכשעת הולדה כשמתחייב אלא למשמר שהיה בשעת שהיה שהרי בכל הקרבנות חטאות ואשמות נדרים ונדבות אין אנו הולכים אחר שעת החיוב ליתנו לאותו משמר שהיה בשעת הולדה שעה אחר או נדב או חטאת שהוא מתחייב בה אלא אחר כשהוא אנו הולכים וכמו כן בכאן: **מנין שלא יאמר.** תימה דנקיט אלא ליתנה כיון דלא מקרא מייתי לה אלא מדינה:

ומה דבר שאין לו חלק בו עד שיכנס לרשותו. כגון תרומה וחלה ולקיחת הגז שטופת הנאה לבעלים ליתן לאיזה כהן שירצה משכנסם לרשותו אין אחר יכול להוציאו מידו דבר שיש לו חלק בו עד שלא יכנס ברשותו משנכנס לרשותו אינו דין דאין אחר יכול להוציאו מידו לא אם אמרת בדבר שאין לו חלק בו שכשם שאין לו חלק בו כך אין לאחרים חלק בו תאמר בגזל שכשם שיש לו חלק בו כך יש לאחרים חלק בו אלא גזילו יוצא מתחת ידו ומתחלק לכל אחיו הכהנים והכתיב ואיש את קדשיו לו יהיו הכא במאי עסקינן בכהן טמא אי בכהן טמא דבר שיש לו חלק בו מי אית ליה אלא אתיא לכהן לכהן משדה אחוזה דתניא אחוזתו מה ת"ל מנין לשדה היוצאה לכהנים ביובל וגאלה אחד מן הכהנים מנין שלא יאמר הואיל ויוצאה לכהנים ביובל והרי היא תחת ידי תהא שלי ודין הוא בשל אחרים אני זוכה בשל עצמי לא כ"ש ת"ל כשדה החרם לכהן תהיה אחוזתו אחוזה שלו ואין זו שלו הא כיצד יוצאה מתחת ידו ומתחלקת לכל אחיו הכהנים: תנו רבנן מנין לכהן שבא ומקריב קרבנותיו בכל עת ובכל שעה שירצה תלמוד לומר ובא בכל אות נפשו ושרת מנין שעבודתה ועורה שלו תלמוד לומר ואיש את קדשיו לו יהיו הא כיצד אם היה בעל מום נותנה לכהן שבאותו משמר ועבודתה ועורה שלו ואם

מכלל דרבי יוסי הגלילי סבר אפילו לנפשיה נמי מצי מחיל אלא גזל הגר דקאמר רחמנא נתינה לכהנים היכי משכחת לה אמר רבא משכחת לה בשלמי עסקינן כשגזל את הגר ונשבע לו ומת הגר והודה לאחר מיתה דבעידנא דאודי קנאו השם ונתנו לכהנים בעי רבינא גזל הגיורת מהו איש אמר רחמנא ולא אשה או דלמא אורחיה דקרא הוא אמר ליה רב אחרן לרבינא תא שמע דתניא איש אין לי אלא איש אשה מנין כשהוא אומר המושב הרי כאן שנים א"כ מה ת"ל איש איש אתה צריך לחזור אחריו אם יש לו גואלים אם לאו קטן או גואלין תנו רבנן לה' לכהן קנאו השם ונתנו לכהן שבאותו משמר אתה אומר לכהן שבאותו משמר או אינו אלא לכל כהן שירצה כשהוא אומר מלבד איל הכפורים אשר יכפר בו עליו הרי לכהן שבאותו משמר הכתוב מדבר ת"ר הרי שהיה גוזל כהן מנין שלא יאמר הואיל ויוצא לכהנים והרי הוא תחת ידי יהא שלי ודין הוא אי בשל אחרים הוא זוכה בשל עצמו לא כ"ש רבי נתן אומר בלשון אחר ומה דבר שאין לו חלק בו עד שיכנס ברשותו כשיכנס לרשותו אינו יכול להוציאו מידו דבר שיש לו חלק בו עד שלא יכנס ברשותו משנכנס לרשותו אינו דין דאין אחר יכול להוציאו מידו לא אם אמרת בדבר שאין לו חלק בו שכשם שאין לו חלק בו כך אין לאחרים חלק בו תאמר בגזל שכשם שיש לו חלק בו כך יש לאחרים חלק בו אלא גזילו יוצא מתחת ידו ומתחלק לכל אחיו הכהנים והכתיב ואיש את קדשיו לו יהיו הכא במאי עסקינן בכהן טמא אי בכהן טמא דבר שיש לו חלק בו מי אית ליה אלא אתיא לכהן לכהן משדה אחוזה דתניא אחוזתו מה ת"ל מנין לשדה היוצאה לכהנים ביובל וגאלה אחד מן הכהנים מנין שלא יאמר הואיל ויוצאה לכהנים ביובל והרי היא תחת ידי תהא שלי ודין הוא בשל אחרים אני זוכה בשל עצמי לא כ"ש ת"ל כשדה החרם לכהן תהיה אחוזתו אחוזה שלו ואין זו שלו הא כיצד יוצאה מתחת ידו ומתחלקת לכל אחיו הכהנים: תנו רבנן מנין לכהן שבא ומקריב קרבנותיו בכל עת ובכל שעה שירצה תלמוד לומר ובא בכל אות נפשו ושרת מנין שעבודתה ועורה שלו תלמוד לומר ואיש את קדשיו לו יהיו הא כיצד אם היה בעל מום נותנה לכהן שבאותו משמר ועבודתה ועורה שלו ואם

מנין שלא יאמר. תימה דנקיט אלא ליתנה כיון דלא מקרא מייתי לה אלא מדינה:

ומה דבר שאין לו חלק בו עד שיכנס לרשותו. כגון תרומה וחלה ולקיחת הגז שטופת הנאה לבעלים ליתן לאיזה כהן שירצה משכנסם לרשותו אין אחר יכול להוציאו מידו דבר שיש לו חלק בו עד שלא יכנס ברשותו משנכנס לרשותו אינו דין דאין אחר יכול להוציאו מידו לא אם אמרת בדבר שאין לו חלק בו שכשם שאין לו חלק בו כך אין לאחרים חלק בו תאמר בגזל שכשם שיש לו חלק בו כך יש לאחרים חלק בו אלא גזילו יוצא מתחת ידו ומתחלק לכל אחיו הכהנים והכתיב ואיש את קדשיו לו יהיו הכא במאי עסקינן בכהן טמא אי בכהן טמא דבר שיש לו חלק בו מי אית ליה אלא אתיא לכהן לכהן משדה אחוזה דתניא אחוזתו מה ת"ל מנין לשדה היוצאה לכהנים ביובל וגאלה אחד מן הכהנים מנין שלא יאמר הואיל ויוצאה לכהנים ביובל והרי היא תחת ידי תהא שלי ודין הוא בשל אחרים אני זוכה בשל עצמי לא כ"ש ת"ל כשדה החרם לכהן תהיה אחוזתו אחוזה שלו ואין זו שלו הא כיצד יוצאה מתחת ידו ומתחלקת לכל אחיו הכהנים: תנו רבנן מנין לכהן שבא ומקריב קרבנותיו בכל עת ובכל שעה שירצה תלמוד לומר ובא בכל אות נפשו ושרת מנין שעבודתה ועורה שלו תלמוד לומר ואיש את קדשיו לו יהיו הא כיצד אם היה בעל מום נותנה לכהן שבאותו משמר ועבודתה ועורה שלו ואם

מוסף רש"י

מה ת"ל איש. ולא כתיב ואם אין לו גואל, מאי טעמא כתיב איש, אלא מגוה דכתיב ואם, דמשמע פעמים שיש לו יורשים ולהכי כתיב איש לגלמד איש אתה צריך לחזור אחריו **אם יש לו גואלים אם לאו.** איש הוא לחיכא לפפוקי שמע יוליך בניס משמגייר ותיקך לבתי להפקיע קנן שלו ותתנו לכהן עד שתדע לו שאין לו יורשים, אבל קטן גר ממשמע גזל שלו שנשבע עליו ישראל לשקר לכהן הוא, ביאוש שאין לו גוזלים (סנהדרין סט:). **לה'** לכהן. ה"מ המוסב לכ' לכהן, בגזל הגר הכתוב מדבר, שהרי ביאשלא אין לו לך חלש שגזל שאין לו גוזלין, אלא שגזל את הגר ונשבע והודה ואחר כך מת ומוסב לכהן ואשם זה הקרן, המוסב זה התוסם, מלבד אותן הכפורים זה אינו אשם שמביא על שטעות שקר שנשבע (ערכין כח:). **הרי לכהן שבאותו משמר הכתוב מדבר.** ס"ק קרי שלכהן המכפר בו בגזל הכפורים יהא קרן ותוסם (שם). **לשדה היוצאה לכהנים ביובל.** שרואין לנפשיה לכהנים ביובל, וגאלה, וגאולה אחד מן הכהנים. מיד גזבר (ערכין כה:). **בשל אחרים אני זוכה.** אם גאלה יכול היתה יוצאת מידו ואני זוכה עם שאר אחיו (שם). **לכהן תהיה אחוזתו.** ואיכא למידרש הכי, אחוזה שלו. אחוזתו של כהן שיכים מגאלו תהא שלו אבל זו אינה שלו (שם). **שבא ומקריב קרבנותיו.** של עצמו אפילו במשמר אחר שלו (מנחות עד.) אם יש עליו להפיל מטעת או התנדב עולה או שלמים, אין נראה לומר שהרי עצמו מקריב ויטול העור ואוכל הבשר (ערכין לד. וכני"ז תמורה כ:).

תורה אור השלם

1. וְאִם אֵין לָאִישׁ גֹּאֵל לְהָשִׁיב הָאָשָׁם אֵלָיו הָאָשָׁם הַמּוּשָׁב לַיְיָ לַכֹּהֵן מִלְּבַד אֵיל הַכִּפֻּרִים אֲשֶׁר יְכַפֶּר בּוֹ עָלָיו:
במדבר ה ח
2. וְאִישׁ אֶת קָדָשָׁיו לוֹ יִהְיוּ אִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה:
במדבר ה י
3. וְהָיְתָה הַשְּׁדֵה בְּצֵאתוֹ בַיֹּבֵל קֹדֶשׁ לַיְיָ כִּשְׂדֵה הַחֵרֶם לַכֹּהֵן תִּהְיֶה אֲחֻזָּתוֹ:
ויקרא כז כא
4. וְכִי יָבֹא הַלֵּוִי מֵאַחַד שְׁעָרֶיךָ מִכָּל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הוּא גָּר שָׁם וּבָא בְּכָל אַוַּת נַפְשׁוֹ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְיָ: וְשֵׁרֵת בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהָיו כְּכָל אֲחָיו הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים שָׁם לִפְנֵי יְיָ:
דברים יח ו-ז

הגהות הב"ח

(ג) רש"י ד"ה מנין משנכנס וכו'. נ"ב עיין בסמוך במשנה דף קי ע"ב: (ד) ד"ה מי [בכהן] שמע וכו' וגזל הגר. נ"ב עיין לקמן סוף דף קי: (ה) תוס' ד"ה אלא גזל הגר דקאמר **רחמנא נתינה לכהנים** היכי מכשחת:

(ו) ס"ג מכשחת לה כשגזל. כש"ך, (ז) [סנהדר' שט.], (ח) [ערכין כח:], (ט) [מנחות מה:], (י) ערכין כה:, (כ) [מנחות עד.], (ל) [בכורות ה.], (מ) [בסוכה כה:] ס"ג שלין לו חלק בו, (נ) [בחוקותי סוף פרק ו'], (ס) [כלומר בקדושין יח:].